

POST-PSİKOTİK DEPRESYONDA FLUVOKSAMİN*

Dr. Aysen ÖZKAN*, Dr. Ali C. ARIK***, Dr. Sibel M. ÜNER****

ÖZET

Post-psikotik depresyon sendromunda, fluvoksaminin etkinliğini araştırmak amacıyla bir ön çalışma olarak post-psikotik depresyonu olan yedi hastaya fluvoksamin 150-300 mg/gün verilmiştir. Dört hafta sonunda yedi hastadan beşi tam, geri kalan ikisi ise kısmi düzelme göstermiştir. Tedavi sonuçlarının ışığında daha kapsamlı bir çalışma planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Post-psikotik depresyon, fluvoksamin.

Klinik Psikofarm. Bül. 3:1-2, (69-71), 1993.

SUMMARY

Fluvoxamine In Post-Psychotic Depression

Seven patients with post-psychotic depression have been given fluvoxamine 150-300 mg daily as a preliminary study to evaluate the efficacy of fluvoxamine in this syndrome. Of the seven patients five of them showed complete and the remaining two displayed partial improvement at the end of four weeks. In view of the treatment results a more detailed study has been planned.

Key Words: Post-psychotic depression, fluvoxamine.

Bull. Clin. Psychopharm. 3:1-2, (69-71), 1993.

Şizofrenik hastalar sıklıkla psikotik semptomları yatıştığı zaman depresif bir sendrom geliştirirler (1, 2, 3, 4). Bu sendrom özellikleri açısından hastadan hastaya bazı değişiklikler gösterir. Bu durum birkaç hafta ya da bir yıldan fazla sürebilir. Çoğu zaman kendini retarde depresyon olarak gösterir. Bariz halsizlik, nevrastenik şikayetler, boşluk hissi, öfke, suçluluk, isteksizlik, duygulanım yokluğu, yataktan çıkmama ve intihar düşüncesi ile seyredebilir. Mc Glashan ve Carpenter (1) bu tabloyu psikotik hastaların %50'sinde saptamıştır. Bu sendrom hem hasta hem de klinisyen için büyük problem teşkil eder. Post-psikotik depresyonlu hastaların genelde tri-siklik antidepressan ve psikoterapiye cevap vermediğini belirten Daniel (5), 11 kişilik hasta grubunda lityum denemiş ve 6'sında iyileşme saptanmıştır. Literatürde post-psikotik depresyonda bir spesifik serotonin geri emilim inhibitörü olan fluvoksamin ile çalışmaya ratlanmamıştır. Fluvoksaminin post-psikotik depresyondaki etkinliğini araştırmak amacıyla bu ön çalışma yapılmıştır.

OLGULAR

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Servisinde yatarak tedavi gören post-psikotik depresyon saptanmış 7 kronik şizofren hastaya fluvoksamin 150-300 mg/gün bölünmüş dozlarda verildi. Olguların tümü en az iki haftadır nöroleptik ilaç kullanıyorlardı. İlaça başlandıktan sonra her hafta bir ay süre ile hastalar değerlendirildi. Hastalara ait bilgiler Tablo I'de özetlenmiştir. Hastaların semptomları ve tedavi sonuçları ise Tablo II'de gösterilmiştir.

(*) Bu makale, Klinik Psikofarmakolojide Yenilikler-III "Serotonin ve Davranış" Uluslararası Katılımlı Sempozyum (21-22 Nisan 1993, GATA İstanbul) da sunulmuştur.

(**) Psikiyatri Profesörü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, SAMSUN.

(***) Psikiyatri Yard. Doçenti, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, SAMSUN.

(****) Psikiyatri Asistanı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, SAMSUN.

TARTIŞMA

Post-psikotik depresyonda fluvoksaminin etkinliğini araştıran bu ön çalışmada tedaviye başlandıktan sonra birinci ve ikinci haftalarda daha az, üçüncü ve dördüncü haftalarda ise daha belirgin olmak üzere tüm hastaların semptomlarında azalma vardı. dördüncü haftada iki hastada yorgunluk ve halsizlik dışında semptomların kaybolduğu gözlemlendi. Psikotik semptomlarda alevlenme hiçbir hastada saptanmadı.

Literatürde fluvoksaminin major depresyon (6, 7), obsesif kompulsif bozukluk (8, 9) ve panik bozuklukta (10) kullanılmasına ait çalışmalar bulunmasına karşın bu ilacın post-psikotik depresyonda etkinliğine ilişkin bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu ön çalışmada temelde bir depresyon olarak kabul edilen post-psikotik depresyonda fluvoksamin kullanılmıştır? Çalışma sonucunda yedi hastanın beşinde (% 72) tedavinin dördüncü haftasında tam bir iyilik görülmüştür. Tedavi sonuçlarının ışığında daha kapsamlı bir araştırma planlanmıştır.

KAYNAKLAR

1. Mc Glashan TH and Carpenter WT: An investigation of the post-psychotic depressive syndrome. *Am J Psychiatry* 133:14-19, 1976.
2. Mackinnon BL: Post-psychotic depression and the need for personal significance. *Am J Psychiatry* 134: 427-429, 1977
3. Docherty JP Van Kammen DP, Siris SG and Warder SR: Stages of onset in schizoprenic psychosis. *Am J Psychiatry* 135:420-426, 1978.
4. Özkan A ve Arık AC: Post-psikotik depresyon. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 7:295-299, 1990
5. Daniel VK, Alexander PE and Bunney WE: Lithium treatment in post-psychotic depression. *Brit. J Psychiatry* 136: 479-485, 1980.
6. Dominguez RA, Goldstein BJ, Jacobson AF: A doubleblind placebo-controlled study of fluvoxamine and imipramine in depression. *J Clin. Psychiatry* 46: 84-87, 1985
7. Norton KRW, Sirelina LI, Bhat AV, et al: A doubleblind comparison of fluvoxamine, imipramine and placebo in depressed patients. *J Aff. Disorders* 7: 297-308, 1984.
8. Perse TC, Greest SH, Jefferson JW: Fluvoxamine treatment of obsessive-compulsive disorder. *Am J Psychiatry* 144: 1543-1548, 1987
9. Price LH, Goodman WK, Charney DS: Treatment of severe obsessive-compulsive disorder with fluvoxamine. *Am J Psychiatry* 144: 1059-1061, 1987
10. Westenberg HGM, den Boer JA: Selective monoamine uptake inhibitors and a serotonin antagonist in the treatment of panic disorder. *Psychopharmacology Bulletin* 25:119-123, 1989.

Tablo I: Post -psikotik Depresyonlu Hastaların Özellikleri ve Günlük Fluvoksamin Dozları

Hasta No	Yaş	Cins	Medeni Durum	Tanı	Psikiyatrik Hastalık Süresi	Depresyon Süresi	Tedavi
1	32	K	Evli	Kronik Sch. (disorganize)	3 Yıl	8 Ay	Faverin 150 mg /gün
2	43	E	Evli	Kronik Sch. (paranoid)	5 Yıl	4 Ay	Faverin 300 mg /gün
3	32	K	Evli	Kronik Sch. (undiferan)	10 Yıl	1 Yıl	Faverin 150 mg /gün
4	25	E	Evli	Kronik Sch. (paranoid)	2 Yıl	3 Ay	Faverin 150 mg /gün
5	67	K	Evli	Kronik Sch. (paranoid)	18Yıl	1 Yıl	Faverin 150 mg /gün
6	45	E	Evli	Kronik Sch. (undiferan)	6 Yıl	6 Ay	Faverin 150 mg /gün
7	38	E	Evli	Kronik Sch. (paranoid)	12 Yıl	1 Yıl	Faverin 150 mg /gün

Tablo II: Fluvoksamin Verilen Hastaların Tedaviye Cevapları

Tedavi Öncesi

Tedaviye Cevap Vermeyen Semptomlar

Hasta No	Halsizlik	Yorgunluk	Boşluk Hissi	Öfke	Suçluluk	İsteksizlik	İntihar Düşüncesi	Yataktan Çıkmama	Duygulanım Azlığı	I. Hafta	II. Hafta	III. Hafta	IV. Hafta
1	+	+	-	+	+	+	-	+	-	Halsizlik, öfke suçluluk, intihar düşüncesi	Halsizlik, Öfke	Halsizlik	-
2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Halsizlik, isteksizlik, intihar düşüncesi	Halsizlik, isteksizlik	İsteksizlik	-
3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Halsizlik, isteksizlik, duygulanım azlığı	İsteksizlik, duygulanım azlığı	İsteksizlik	-
4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Halsizlik, öfke yorgunluk, yataktan çıkmama	Yorgunluk, öfke	-	-
5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Halsizlik, öfke boşluk hissi, isteksizlik, duygulanım azlığı	Öfke isteksizlik, boşluk hissi	İsteksizlik	-
6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Öfke, yorgunluk halsizlik, suçluluk	Halsizlik, Öfke Suçluluk, intihar düşüncesi	Halsizlik	Halsizlik
7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Öfke, suçluluk, İsteksizlik, intihar düşüncesi, yorgunluk	Halsizlik, öfke suçluluk, intihar düşüncesi	Yorgunluk, İsteksizlik	Yorgunluk